

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงประสิทธิผล ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผล ตลอดจนปัจจัยและอุปสรรค ของโครงการพื้นที่อาชีพเกษตรกรหลังการพักชำระหนี้ และเพื่อศึกษาถึงลักษณะองค์การของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ในเขตอำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ เกษตรอำเภอ จำนวน 1 คน เจ้าหน้าที่และคณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล จำนวน 11 คน ใช้แบบล้มภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลส้าหรับคณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล จำนวน 85 คน และเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 199 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล พื้นที่ในการศึกษาครั้งนี้ คืออำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ สถิติที่ใช้ในการพิรนนาข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยใช้ F-test และ t-test และทดสอบนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า

1. การดำเนินงานโครงการพื้นที่อาชีพเกษตรกรหลังการพักชำระหนี้ ในเขตอำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิผล
2. ปัจจัยด้านแรงงาน ปัจจัยด้านเงินทุนและอาชีพ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโครงการฯ และความรู้ความเข้าใจใน สิทธิ หน้าที่ และกระบวนการเข้าร่วมโครงการฯ มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของโครงการพื้นที่อาชีพเกษตรกรหลังการพักชำระหนี้ ส่วนปัจจัยด้านที่ดิน และลักษณะการได้รับความช่วยเหลือจากการโครงการฯ ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของโครงการพื้นที่อาชีพเกษตรกรหลังการพักชำระหนี้ ในเขตอำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่
3. ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ในเขตอำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ มีจำนวนและความสามารถของบุคลากร จำนวนผู้เชี่ยวชาญ งบประมาณ ตลอดจน เครื่องมือและอุปกรณ์ในการดำเนินงานที่ไม่เพียงพอ แต่มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ การกระจายอำนาจ เอกภาพในการปฏิบัติงาน ภาระเบี่ยงทางการ สถานที่ปฏิบัติงาน สภาพแวดล้อม ภายในและภายนอกองค์การที่เหมาะสม และการดำเนินงานในรูปแบบคณะกรรมการ ที่เหมาะสม
4. ปัจจัยและอุปสรรคในการดำเนินงาน โครงการพื้นที่อาชีพเกษตรกรหลังการพักชำระหนี้ ได้แก่ ขาดตลาดของรับผลผลิต เกิดภัยธรรมชาติระหว่างการพื้นที่ เกษตรกรไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขของโครงการฯ เกษตรกรขาดปัจจัยการผลิต ขาดงบประมาณในการดำเนินงาน การดำเนินงานมีความล่าช้าและไม่ต่อเนื่อง

The objectives of this research were to investigate factors affecting the effectiveness of Post-Moratorium Occupation Rehabilitation Program for Farmers in San Pa Tong District, Chiang Mai Province and its related problems. This research also aimed at studying the organizational characteristics of the agricultural technology service and resource center at district station. The samples drawn for this study comprised of 85 committees and 199 farmers. Data were collected through questionnaire survey and personal interview of district agricultural officer, 11 agricultural officers and 11 members of the service center's committee. The study area of was San Pa Tong District, Chiang Mai Province. The statistics used for data analysis included percentage and frequency distribution, means, and standard deviation. The hypothesis was tested by correlation statistics as well as the F-test and t-test at the 0.05 level of significance.

The results were as follows:

1. The performance of Post-Moratorium Occupation Rehabilitation Program for Farmers in San Pa Tong District, Chiang Mai Province was not effective.
2. The labor, capital, career factors, participation in activity and the knowledge and understanding of the rights and duty, and procedures of the program were significantly correlated with the program's effectiveness while the land ownership and the assistance from the program did not show any significant relationship with the effectiveness of the program.
3. There were insufficient number of personnel both at the operational and technical levels and a lack of funds and equipment at the district station. However, management which included job division, decentralization, work authority, conduct, committee structure and physical condition - both inside and outside the district station - was appropriate.
4. The problems and obstacles of the performance of Post-Moratorium Occupation Rehabilitation Program for Farmers in San Pa Tong District, Chiang Mai Province included lack of market for the products, natural calamity during the program implementation, lack of compliance with the program requirements from the farmers, lack of production factors on the farmer's part, and lack of the budget for operation as well as delayed and inconsistent performance.